

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 43C/584/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1510216850
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2012:1510216850.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v právnej veci navrhovateľa: M.B.A. Consulting, SK, s.r.o., IČO: 35937718, Kragujevská 398, Žilina, pr. zast. advokátskou kanceláriou Právny dom - advokáti, s.r.o., IČO: 36857793, so sídlom Kynceľová 77, Banská Bystrica, adresa na doručovanie: Československej armády 2, Brezno proti odporkyni: H. L., nar. X.X.XXXX, trvale bytom X. XX, X., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Mestskou časťou Bratislava - Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava, o zaplatenie 878,07 eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 93,52 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne

zo sumy 32,91 eur od 28.6.2008 do zaplatenia,

zo sumy 44,49 eur od 29.7.2008 do zaplatenia,

zo sumy 16,12 eur od 28.8.2008 do zaplatenia,

a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 5,50 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.7.2010 domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 878,07 eur s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne z fakturovaných súm odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti až do zaplatenia, titulom nezaplatenia poplatkov za poskytnuté služby a nároku na zmluvnú pokutu. Odporkyňa nadobudla od navrhovateľa dve telekomunikačné zariadenia zn. Samsung SL760 a zn. Nokia 6300HUP+130 za zvýhodnených podmienok a zaviazala sa na využívanie dohodnutých mesačných programov po dobu 24 mesiacov.

Odporkyňa sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, jej pobyt je neznámy, preto jej súd v zmysle ustanovenia § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) ustanovil na konanie opatrovníka - obec.

Opatrovník odporkyne namietal nepreukázanie predajnej ceny poskytnutých mobilných telefónov a teda oprávnenosť uplatnenej výšky zmluvnej pokuty a požiadal, aby súd rozhodol s ohľadom na súčasne platné predpisy slúžiace na ochranu spotrebiteľa.

Navrhovateľ napriek výzve súdu potvrdenia o predajnej cene mobilných telefónov zn. Samsung SL760 a zn. Nokia 6300HUP+130 v čase uzavretia zmlúv v znení dodatkov k nim nepredložil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, a to Žiadosťami o uzavretie zmluvy o pripojení zo dňa 11.9.2007 a 2.4.2008, dodatkami k týmto zmluvám z toho istého dňa, faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania predplatených služieb elektronických komunikácií prostredníctvom mobilných sietí spoločnosti Telefónica O2 Slovakia s.r.o. účinnými od 1.1.2008 (ďalej len „všeobecné podmienky“), Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 753 zo dňa 17.12.2008 vrátane prílohy č. 1 k tejto zmluve obsahujúcej zoznam postúpených pohľadávok, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 16.6.2010 a výpisom z obchodného registra navrhovateľa, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spisovom obale.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2008 prešiel záväzok odporkyne voči spol. Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. na navrhovateľa, o čom bola odporkyňa informovaná oznámením zo dňa 16.6.2010.

S ohľadom na vykonané dokazovanie mal súd preukázané, že na základe Žiadostí odporkyne o uzatvorenie zmluvy o pripojení zo dňa 11.9.2007 a 2.4.2008 aktiváciou SIM kariet č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s pridelenými telefónnymi číslami XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX boli uzatvorené zmluvy o pripojení medzi účastníkmi konania. Na základe Dodatkov k týmto zmluvám o pripojení z toho istého dňa k uvedeným SIM kartám nadobudla odporkyňa od právneho predchodcu navrhovateľa dve telekomunikačné zariadenia za zvýhodnených podmienok zn. Samsung SL760 a Nokia 6300 HUP+130.

Odporkyňa neuhradila mobilnému operátorovi v lehote splatnosti služby a hovorné, ktoré jej vyúčtoval celkovo v sume 119,43 eur, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 991,50 Sk (32,91 eur) splatnou dňa 27.6.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 1.400,40 Sk (46,49 eur) splatnou dňa 28.7.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 1.085,90 Sk (36,05 eur) splatnou dňa 27.8.2008 a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 120,- Sk (3,98 eur) splatnou dňa 29.9.2008. V uvedených faktúrach si právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval okrem mesačných poplatkov, spotrebovaných hlasových a nehlasových služieb aj tzv. ostatné administratívne poplatky v celkovej výške 655,40 Sk (21,76 eur) bez DPH, ktoré žiadnym spôsobom nešpecifikoval, ich oprávnenosť žiadnym spôsobom nepreukázal ani neodôvodnil. Odporkyňa svoje splatné záväzky neuhradila, a to ani napriek výzve postupníka - navrhovateľa.

Právny predchodca navrhovateľa faktúrami č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX splatnými dňa 18.9.2008 vyúčtoval odporkyňu zmluvné pokuty vo výške 10.792,50 Sk (358,25 eur) a 12.062,- Sk (400,39 eur) v zmysle čl. 3.2 písm. l) všeobecných podmienok a čl. 2.3. dodatkov k zmluvám za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len ZEK) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 ZEK podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) ZEK podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 488 občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Súd mal preukázané, že medzi účastníkmi na základe zmlúv o pripojení došlo k záväzkovému vzťahu, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia v súlade s citovaným zákonom (ZEK); navrhovateľ poskytovať služby a odporkyňa za poskytnuté služby zaplatiť.

Súd v zmysle súčasne platných právnych predpisov prijatých za účelom ochrany spotrebiteľa posúdil oprávnenosť navrhovateľa domáhať sa voči odporkyňi ako spotrebiteľovi vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Odporkyňi boli na základe zmlúv o pripojení poskytnuté okrem iných benefitov aj dve SIM karty a dve telekomunikačné zariadenia zn. Samsung SL760 a Nokia 6300, obe za cenu 0,50 eur, pričom ich štandardná cena bola v čase uzavretia zmlúv nepopierateľne vyššia, avšak ich presná predajná hodnota je súdu neznáma, nakoľko navrhovateľ napriek výzve súdu túto skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázal. V zmysle zmluvných dojednaní účastník sa v prípade porušenia niektorej zo zmluvných povinností zaviazal okrem zaplatenia zmluvnej pokuty nahradiť poskytovateľovi aj škodu vzniknutú v súvislosti s porušením povinnosti v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty. Odporkyňa neuhradením ceny za poskytnuté služby porušila zmluvné podmienky, za poskytnuté služby nezaplatila od vzniku zmluvného vzťahu ani jednu faktúru, čím na základe vyššie uvedených skutočností spôsobila navrhovateľovi škodu. Zároveň však niet pochybností o tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je zároveň aj sankciou. Mobilný operátor ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľa zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu. Podmienky, za akých sa táto sankčná podmienka dohaduje v štandardných zmluvách podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa. Súd prvého stupňa prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluve. Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, o aký typ podľa Občianskeho zákonníka ide, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu je kúpnu zmluvou, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú súd považuje skutočnosť, že zmluva má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Výška zmluvnej pokuty je neobhájiteľná nielen z dôvodu nemožnosti posúdenia rozsahu porušenia návratnosti uvedených prostriedkov, ale aj z dôvodu, že podľa zmluvy nárok právneho predchodcu navrhovateľa, resp. navrhovateľa samotného ako postupníka pohľadávky na náhradu škody prevyšujúcej zmluvnú pokutu nie je dotknutý. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Z uvedeného dôvodu rovnako nie je možné priznať len čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty (tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa, ale zároveň by takéto rozhodnutie nieslo aj riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, v zmluvných vzťahoch by zostala aj naďalej a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov).

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu v prípade konkurenčného mobilného operátora vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010, avšak najmä rozsudkom Okresného súdu Prešov z 18.2.2011, č. k. 38C 117/2010-61 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co 91/2011. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb mobilného operátora

o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa podľa názoru súdu týka aj konkurenčných poskytovateľov telekomunikačných služieb.

V tejto súvislosti dáva súd do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co 91/2011, z ktorého vyplýva: „Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná. Odvolací súd predmetné konanie mobilného operátora hodnotí ako uplatňovanie práva priamo v rozpore so zákonom, subsidiárne v rozpore s dobrými mravmi. Dodávateľ takto koná aj napriek tomu a s vedomím, že v súvislosti s používaním zakázanej klauzuly môže byť takéto konanie vyhodnotené ako osobitne závažné porušenie povinnosti: „Ak napriek upozorneniu združenia predávajúci porušuje povinnosť uloženú súdom alebo osobitným predpisom 12a) zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky, považuje sa také konanie za osobitne závažné porušenie povinnosti predávajúceho (§ 4 ods. 10 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Z pozície ochrany spotrebiteľa a naplnenia cieľov EÚ vo sfére vysokého záujmu na ochrane spotrebiteľa je pritom irelevantné, ktorý súd takúto podmienku vyhlásil za neplatnú“.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, súd považoval návrh navrhovateľa za čiastočne dôvodný, keď mal za preukázané, že odporkyňa nezaplatila ani jednu z vyúčtovaných platieb, na ktoré sa v zmluve zaviazala, hoci služby navrhovateľa využívala, preto súd návrhu v časti vyhovel a odporkyňu zaviazal na zaplatenie sumy 93,52 eur, čo predstavuje sumu poskytnutých a spotrebovaných telekomunikačných služieb s DPH po odpočítaní nepreukázaných „ostatných administratívnych poplatkoch“ vrátane DPH, a rovnako nepreukázanej výšky uplatnenej zmluvnej pokuty (aj s ohľadom na uvedené v predchádzajúcich odsekoch tohto rozhodnutia). V časti nepreukázanej výšky uplatnenej istiny súd návrh zamietol.

Odporkyňa sa s peňažným plnením spočívajúcim v nezaplatených odobratých službách dostala do omeškania, preto súd priznal navrhovateľovi aj príslušný zákonný úrok z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby v súlade s § 517 ods. 2 OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení z nezaplatených súm odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty určenej na splnenie peňažného záväzku ako prvého dňa omeškania, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr a vo zvyšku uplatneného príslušenstva návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 149 ods. 1 OSP tak, že čiastočne úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich len zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 5,50 eur vypočítaného podľa priznanej časti hodnoty predmetu konania, Trovy právneho zastúpenia súd navrhovateľovi nepriznal v zmysle ust. § 150 ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak sú trovy konania v drobných sporoch (§ 200ea ods. 1 OSP) neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Toto zákonné ustanovenie predstavuje moderačné právo súdu, v rámci ktorého zákonodarcu ponechal súdom voľnosť úvahy, podmienené patričným odôvodnením. Súdom uplatnené trovy konania nepriznal z dôvodu, že vypracovanie žaloby podľa názoru súdu je v danom prípade jednoduchou administratívnou činnosťou, a nie odborne právne náročným a zložitým procesom, ide o neúčelný, formálny a časovo nenáročný úkon, vyžadujúci minimálnu administratívnu prácu, a nie odborné právne vedomosti. Ustanovenie § 142 ods. 1 OSP podmieňuje priznanie náhrady trov konania účelnosťou

vynaložených trov. Prepísanie niekoľkých údajov do „elektronickej predtlače“ písomnosti však nie je možné hodnotiť ako účelne vynaložené trovy konania. Právny zástupca navrhovateľa je obchodnou spoločnosťou „oprávnenou na poskytovanie právnych služieb“ a znalý svojich povinností vyplývajúcich mu zo zákonných ustanovení, nielen že nepripojil listinné dôkazy k návrhu (§ 79 ods. 2 OSP), ale dôkazy nepredložil ani dodatočne (v rámci prípravy pojednávania) tak, aby bolo možné rozhodnúť na jedinom pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, dvojmo.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,

v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,

odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený

môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.